

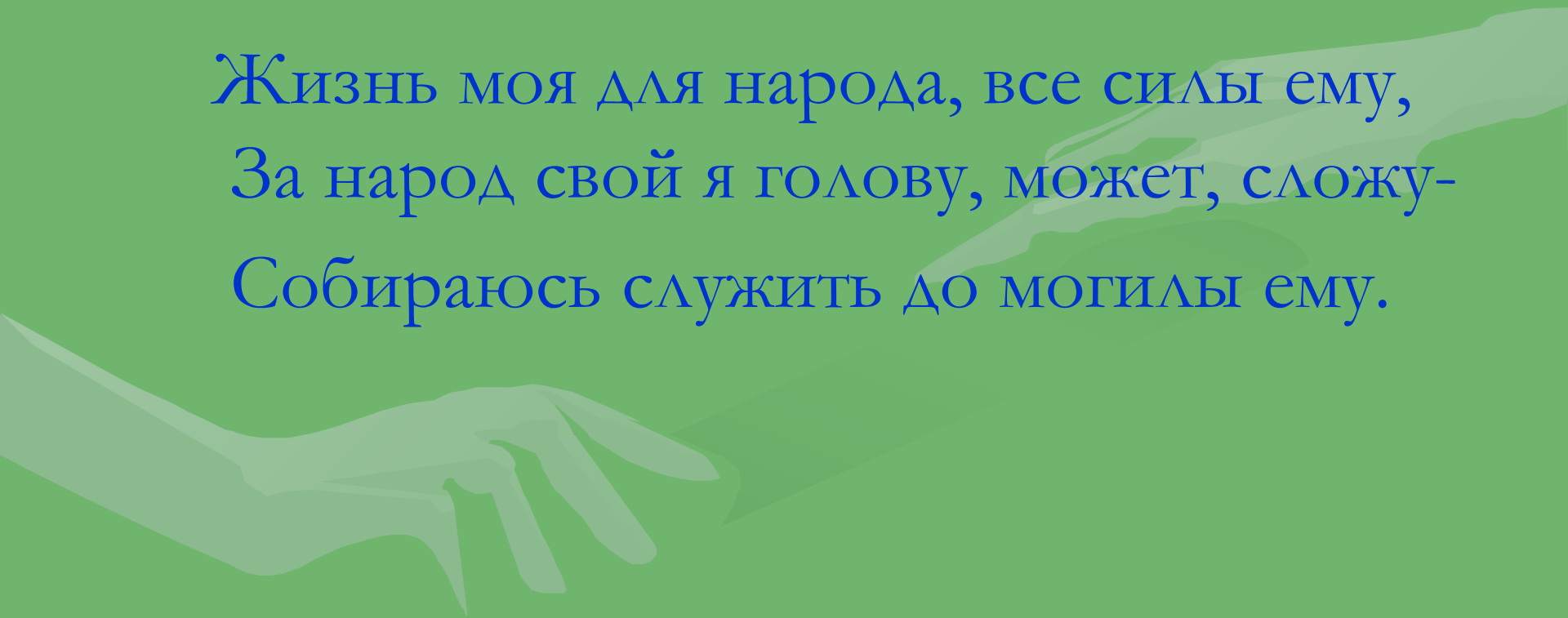
**Жизнь,
отданная борьбе...**

Муса Джалиль
(Залилов Муса Мустафович)

Жизнь моя для народа, все силы ему,
За народ свой я голову, может, сложу-
Собираюсь служить до могилы ему.

Найденная записка

«Я, известный татарский писатель Муса Джалиль, заключен в Моабитскую тюрьму как пленный, которому предъявлены политические обвинения, и, наверное, буду скоро расстрелян. Если кому-нибудь из русских попадет эта записка, пусть передадут привет от меня моим товарищам – писателям в Москве».

1906 -1944 г.г.

Село Мустафино, где родился Муса Джалиль

Дом в Орске,
где жил Муса Джалиль в 1926 году

Казань, ул. Горького, дом. 17. Здесь
жил Муса Джалиль в 1940-1941 гг.

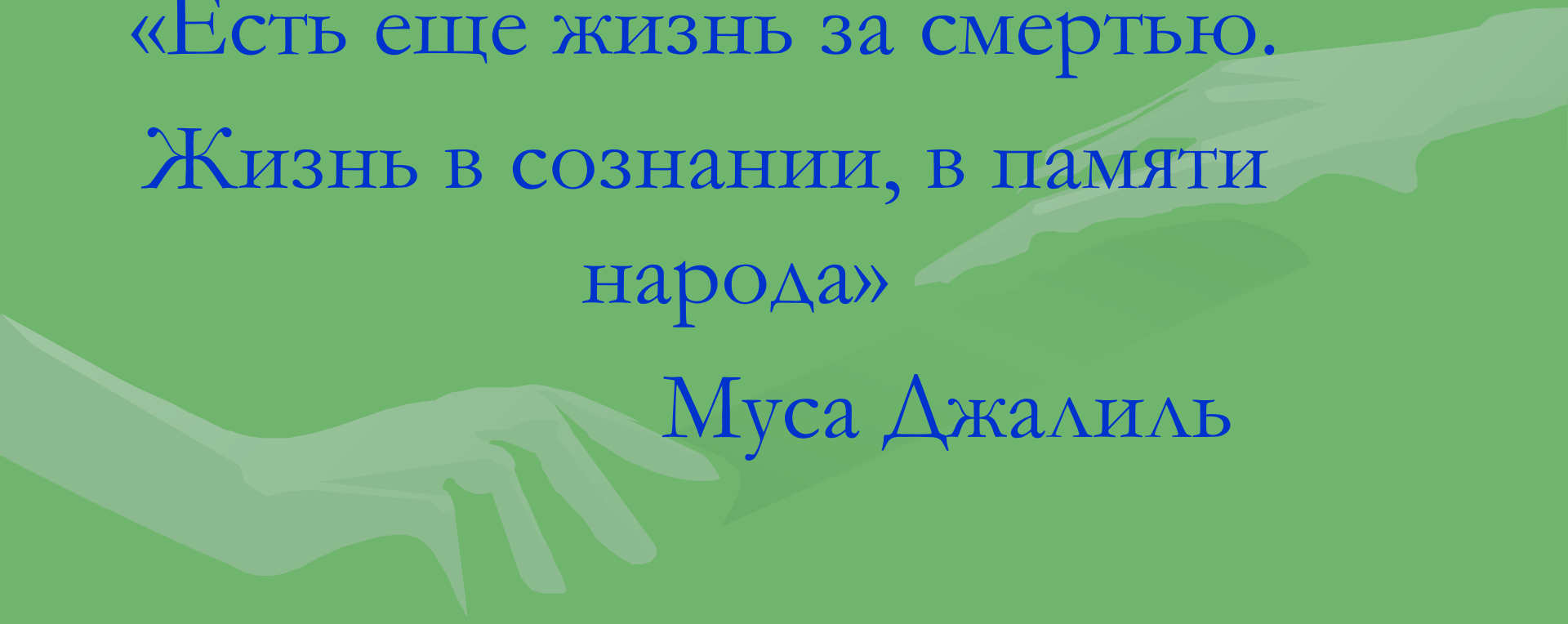
- 1919 г.— «Счастье»
- 1925 г.- 1 сборник стихов «Мы идем»
- 1935 г.- сборник «Стихи и поэмы».
- 1939 г. – сборник «Стихи»
- 1940 г. – поэма «Письмоносец»
- 1943 г. – сборник стихов «Клятва артиллериста»
- 1943 -1944 г.г. - сборник стихов «Моабитская тетрадь»

Муса и Алина Залиловы

Муса Джалиль с дочерью Чулпан

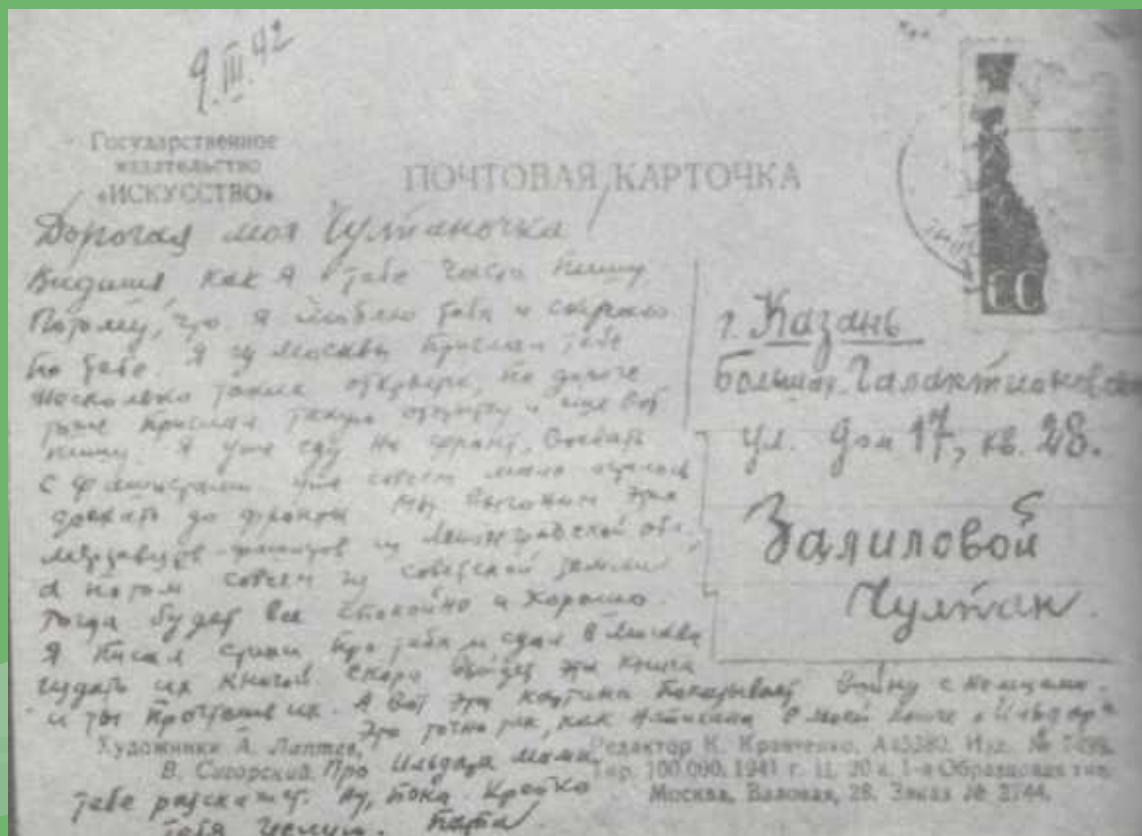

A stylized illustration of two hands, one from the left and one from the right, reaching towards each other. The hands are rendered in a light green color with soft shading, set against a solid green background. The fingers are slightly curled, and the palms are facing each other, creating a sense of tension or reaching for connection.

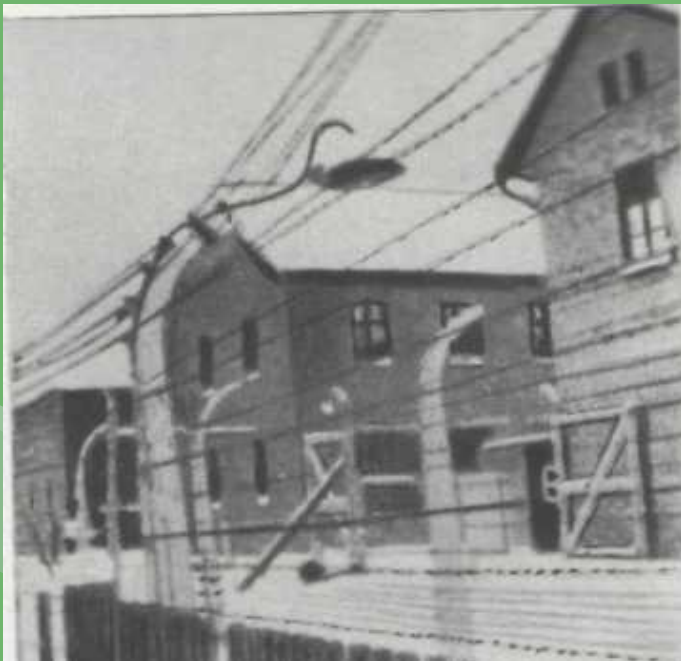
«Есть еще жизнь за смертью.
Жизнь в сознании, в памяти
народа»

Муса Джалиль

Письмо с фронта к дочери Чулпан.

Колучей проволоки частоколом
Окружены бараки и пески
Вот здесь и копошимся мы в неволе
Как будто мы навозные жуки.

С декабря 1943 года до марта 1944 года был заключен в камеру № 382 военной тюрьмы на Лертерштрассе

Двор Моабитской тюрьмы

Камера, куда помещали осужденных на смертную казнь.

«Моабитские тетради» Джалиля.

Хана
Сенгүлүмүннү Хусия
Күпә, дүң үнүсүн (Атмос)
7. Москва, Ст. Ленинград -
пер. 9. 11. № 1

Бу төптө - 33 сийе
Әсиленте бөрү тотқондыгы та
1942-48 - 1943-23 арасында
жарынамасы - 125 сийе
мүрәсима. Бөрү қажы
жарың? - үзем көрмө бергө
үлөсө М. Қобел

Мәңгә әнә тәһрири
җалғыз әнә тәһрири.

Төрмә һәресе (1911-
Томас)

Төрмәм иҗеги сағлар һәрсе җәри,
җиткәнәдә ә.ә. В. Егесе.
Төрмәм: гадәг қарған көбәк
әнә салмағ атлар җәре.
қулғар әнә җиткә күлгәнә
Тәһрири галаган тирә әләм.
җит. Стәрәдә көбәк әл җәһәдә,
қажы әнә әртә әләм.
кәһәкә җәмәз бүкә һәр,
қулларна тотар қамәтә,
әл итәг мәнә төрмә сағлар,
қолсә, вәхсәт, үләм җәһәсә!

Тотқиннармә җәһә итә һәр
җә әнә гәһәгә һәр
әнә икәк - гәһ һәр күр җәһә,
Мәһкәмәдә, һәр һәр һәр.
Вәһә итә һәр һәр қулларна,
Күрә һәр һәр һәр һәр,
җит күрәдә итә һәр һәр,
қажы Вәһә итә һәр һәр /

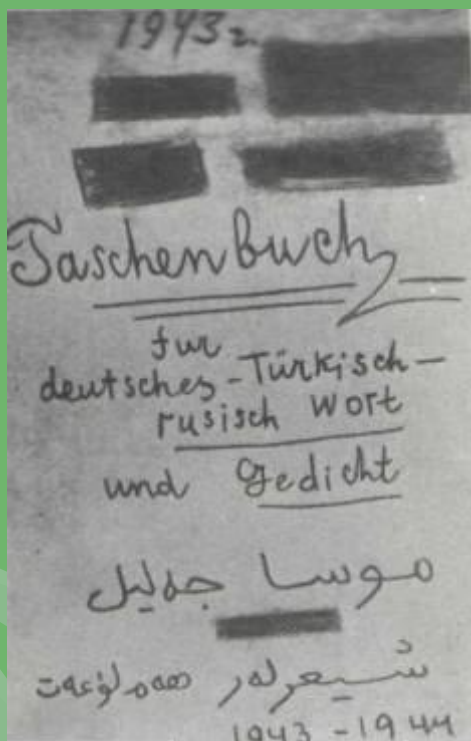
Һәр һәр

җит һәр һәр һәр һәр,
Күрә һәр һәр һәр,
Тик төрмә қарарың,
иҗәгә җәһә!
Күрә һәр һәр һәр,
һәр һәр, һәр һәр!
Мәнә әнә һәр һәр.

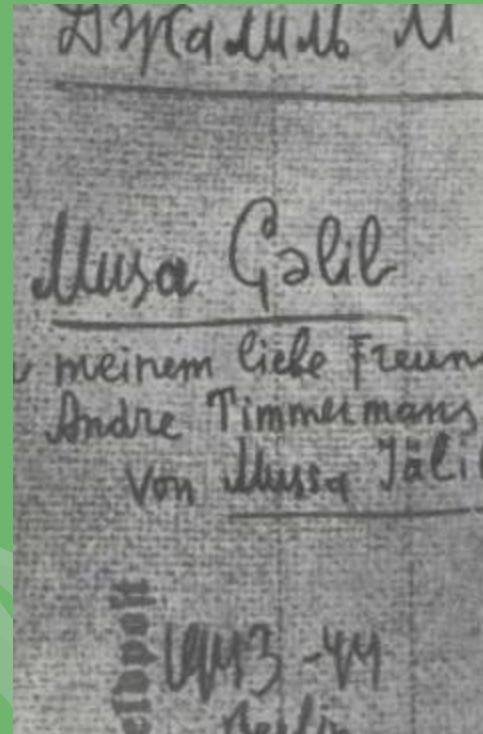
«Моабитские тетради» Джалиля.

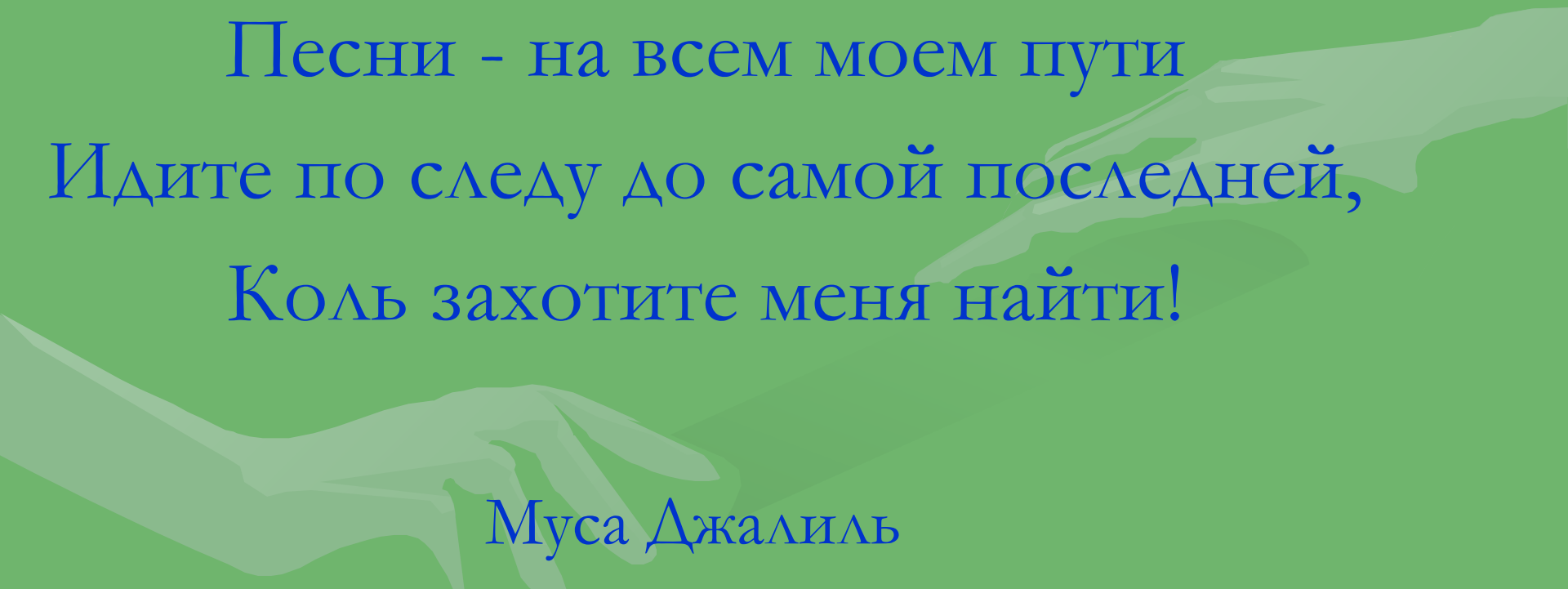

Обложка первой «Моабитской тетради».

Обложка второй «Моабитской
тетради», которая была спасена
Андре Тиммермансом.

Как волшебный кубок из сказки,
Песни - на всем моем пути
Идите по следу до самой последней,
Коль захотите меня найти!

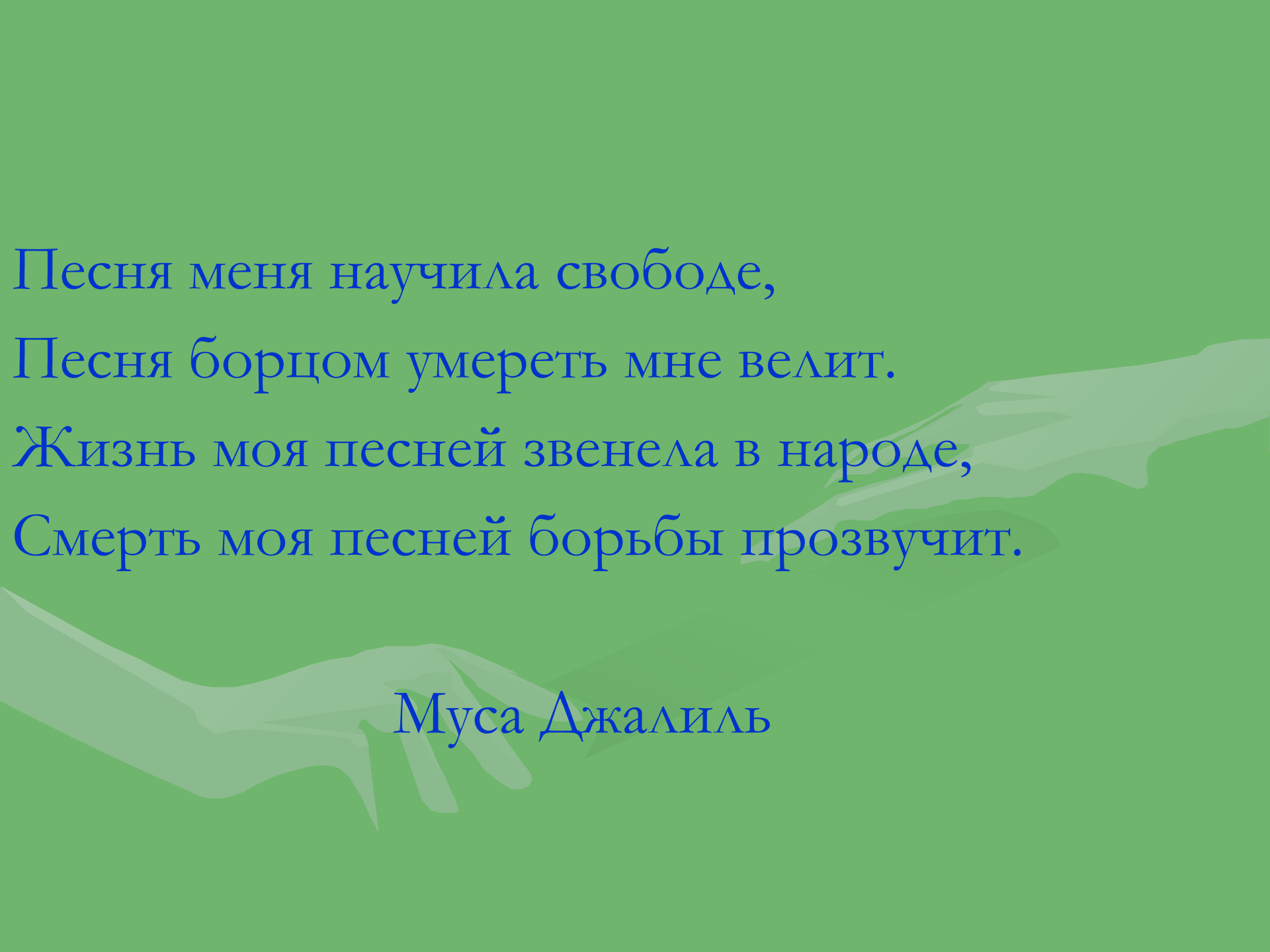
Муса Джалиль

Казань. Улица Мусы Джалиля.

Памятник М. Джалилю

Песня меня научила свободе,
Песня борцом умереть мне велит.
Жизнь моя песней звенела в народе,
Смерть моя песней борьбы прозвучит.

Муса Джалиль

Домашнее задание

Вопросы:

1. Какое впечатление произвели на вас стихотворения Мусы Джалиля?
2. Актуальны ли его стихи в наше время?